

EUROPESE TOEZICHTHOUDER VOOR GEGEVENSBESCHERMING

Samenvatting van het advies van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming over het voorstel voor een verordening betreffende de digitalisering van de visumprocedure

(De volledige tekst van dit advies is beschikbaar in het Engels, Frans en Duits op de EDPS-website www.edps.europa.eu)

(2022/C 277/06)

De Commissie heeft op 27 april 2022 een voorstel ingediend voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de digitalisering van de visumprocedure. Het voorstel beoogt de invoering van de mogelijkheid om visumaanvragen online in te dienen via het digitaal EU-visumaanvraagplatform, en de vervanging van de visumsticker door een digitaal visum. Op die manier zouden de visumaanvraagprocedures binnen het Schengengebied moeten worden vereenvoudigd en geharmoniseerd, en zouden de veiligheidsrisico's die voortvloeien uit de fysieke visumstickers worden verminderd.

De EDPS erkent dat de digitalisering van de behandeling van visumaanvragen een aantal problemen aan zou kunnen pakken waarmee visumaanvragers en consulaten worden geconfronteerd. Het verplichte karakter van de nieuwe procedure kan echter ook extra belemmeringen opwerpen voor visumaanvragers, bijvoorbeeld als gevolg van digitaal analfabetisme of een gebrek aan adequate apparatuur. De EDPS beveelt aan om in het voorstel een uitdrukkelijke bepaling op te nemen die personen met toegankelijkheidsproblemen vrijstelt van het gebruik van het digitaal EU-visumaanvraagplatform.

De EDPS neemt er nota van dat in het voorstel aan de persoonsgegevens die in de visumaanvraag moeten worden opgenomen, de IP-adressen worden toegevoegd vanwaar de aanvraagformulieren worden ingediend. In dit verband herinnert de EDPS aan het beginsel van gegevensminimalisatie, op grond waarvan de Commissie zou moeten beoordelen of het verzamelen van IP-adressen nodig is voor de doeleinden van het voorstel.

De EDPS herinnert er tevens aan dat het van belang is de betrokkenen informatie te verstrekken over de verwerking van hun persoonsgegevens, teneinde een eerlijke verwerking te waarborgen. Aangezien de persoonsgegevens voor het VIS eerst op het online EU-visumplatform zullen worden verzameld, is de EDPS bijgevolg van mening dat, overeenkomstig artikel 37, lid 1, van de VIS-verordening, ook informatie over de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het VIS door het platform moet worden verstrekt. Gezien de toepassing van interoperabiliteit en de daaruit voortvloeiende verwerking van persoonsgegevens voor meerdere doeleinden, mag het recht op informatie bovendien niet beperkt blijven tot het verstrekken van informatie over de doeleinden waarvoor de gegevens in het VIS zullen worden verwerkt. Er moet ook informatie worden verstrekt over de verwerking die plaatsvindt in alle andere grootschalige JBZ-databanksystemen en interoperabiliteitscomponenten die binnen het toepassingsgebied van het interoperabiliteitskader vallen.

1. INLEIDING EN ACHTERGROND

1. Op 27 april 2022 heeft de Europese Commissie een voorstel ingediend voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 767/2008 ⁽¹⁾, (EG) nr. 810/2009 ⁽²⁾ en (EU) 2017/2226 van het

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 767/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 betreffende het Visuminformatiesysteem (VIS) en de uitwisseling tussen de lidstaten van gegevens op het gebied van visa voor kort verblijf (PB L 218 van 13.8.2008, blz. 60).

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 810/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot vaststelling van een gemeenschappelijke visumcode (PB L 243 van 15.9.2009, blz. 1).

Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾, de Verordeningen (EG) nr. 1683/95 ⁽⁴⁾, (EG) nr. 333/2002 ⁽⁵⁾, (EG) nr. 693/2003 ⁽⁶⁾ en (EG) 694/2003 van de Raad ⁽⁷⁾ en de Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen ⁽⁸⁾ wat betreft de digitalisering van de visumprocedure ("het voorstel").

2. Met het voorstel wordt beoogd de procedures in het kader van het gemeenschappelijke visumbeleid te stroomlijnen en te harmoniseren en reizen, voorwaarden voor toegang tot het grondgebied en grenscontroles binnen het Schengengebied op elkaar af te stemmen door middel van digitalisering en het interoperabiliteitskader aan de grenzen ⁽⁹⁾. Daartoe wordt in het voorstel de papieren visumsticker vervangen door een digitaal visum en wordt een verplicht online Europees digitaal visumaanvraagformulier ingevoerd.
3. Het Estse voorzitterschap van de Raad is al in 2017 begonnen met de discussie over de invoering van een online visumaanvraag ⁽¹⁰⁾ en een digitaal visum ⁽¹¹⁾. In 2018 heeft de Europese Commissie het debat over de digitalisering van de behandeling van visumaanvragen opgepakt en in haar mededeling over het visumbeleid aangekondigd dat er haalbaarheidsstudies en proefprojecten zouden worden gestart die de basis zouden hebben gelegd voor toekomstige voorstellen ⁽¹²⁾. In het nieuwe migratie- en asielpact is de doelstelling opgenomen om de visumprocedure tegen 2025 volledig te digitaliseren, met een digitaal visum en de mogelijkheid om visumaanvragen online in te dienen ⁽¹³⁾.
4. Dit advies van de EDPS wordt uitgebracht naar aanleiding van een raadpleging door de Europese Commissie van 28 april 2022, overeenkomstig artikel 42, lid 1, van de EUVG. De EDPS is ingenomen met de verwijzing naar deze raadpleging in overweging 47 van het voorstel.

12. CONCLUSIES

24. In het licht van het voorgaande beveelt de EDPS aan om:

- (1) overweging 14 te verduidelijken om ervoor te zorgen dat personen met problemen in verband met de digitale toegankelijkheid het recht moeten hebben hun verzoek persoonlijk in te dienen, en deze regel in het dispositief van het voorstel op te nemen;
- (2) de verwijzing in artikel 2, lid 3, van het voorstel naar IP-adressen als onderdeel van de gegevens van de visumaanvraag overeenkomstig artikel 7 ter, lid 5, te schrappen;
- (3) een gemeenschappelijke procedure vast te stellen om ervoor te zorgen dat de kwaliteitscontroles van de persoonsgegevens die via het digitaal EU-visumaanvraagplatform in het aanvraagformulier worden opgenomen, homogeen zijn en door de verschillende belanghebbenden kunnen worden gecontroleerd;

⁽³⁾ Verordening (EU) 2017/2226 van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2017 tot instelling van een inreis-uitreisstelsel (EES) voor de registratie van inreis- en uitreisgegevens en van gegevens over weigering van toegang ten aanzien van onderdanen van derde landen die de buitengrenzen overschrijden en tot vaststelling van de voorwaarden voor toegang tot het EES voor rechtshandhavingdoelstellingen en tot wijziging van de overeenkomst ter uitvoering van het te Schengen gesloten akkoord en Verordeningen (EG) nr. 767/2008 en (EU) nr. 1077/2011 (PB L 327 van 9.12.2017, blz. 20).

⁽⁴⁾ Verordening (EG) nr. 1683/95 van de Raad van 29 mei 1995 betreffende de invoering van een uniform visummodel (PB L 164 van 14.7.1995, blz. 1).

⁽⁵⁾ Verordening (EG) nr. 333/2002 van de Raad van 18 februari 2002 betreffende de invoering van een uniform model voor een blad waarop een visum kan worden aangebracht dat door lidstaten wordt afgegeven aan houders van een reisdocument dat door de lidstaat die het blad opstelt niet wordt erkend (PB L 53 van 23.2.2002, blz. 4).

⁽⁶⁾ Verordening (EG) nr. 693/2003 van de Raad van 14 april 2003 tot invoering van een specifiek doorreisfaciliteringsdocument (FTD) en een doorreisfaciliteringsdocument voor treinreizigers (FRTD) en tot wijziging van de Gemeenschappelijke Visuminstructie en het Gemeenschappelijk Handboek (PB L 99 van 17.4.2003, blz. 8).

⁽⁷⁾ Verordening (EG) nr. 694/2003 van de Raad van 14 april 2003 betreffende uniforme modellen voor een doorreisfaciliteringsdocument (FTD) en een doorreisfaciliteringsdocument voor treinreizigers (FRTD) in de zin van Verordening (EG) nr. 693/2003 (PB L 99 van 17.4.2003, blz. 15).

⁽⁸⁾ Overeenkomst ter uitvoering van het tussen de regeringen van de staten van de Benelux Economische Unie, de Bondsrepubliek Duitsland en de Franse Republiek op 14 juni 1985 te Schengen gesloten akkoord betreffende de geleidelijke afschaffing van de controles aan de gemeenschappelijke grenzen (PB L 239 van 22.9.2000, blz. 19).

⁽⁹⁾ COM(2022) 658 final, blz. 7.

⁽¹⁰⁾ Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie, "e-Visa: Improving the current visa process with online visa application" (e-Visum: verbetering van het huidige visumproces met behulp van een online visumaanvraag), 12546/17, oktober 2017.

⁽¹¹⁾ Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie, "e-Visa: Improving the current visa process with digital visa" (e-Visum: verbetering van het huidige visumproces met behulp van digitale visums), 11816/17, oktober 2017.

⁽¹²⁾ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad – Aanpassing van het visumbeleid aan nieuwe uitdagingen, COM(2018) 251 final.

⁽¹³⁾ COM(2020) 609 final, blz. 13.

- (4) de rol en de verantwoordelijkheden te verduidelijken van eu-LISA, de autoriteiten van de lidstaten en, in voorkomend geval, de externe dienstverleners die betrokken zijn bij de verwerking van persoonsgegevens via het digitaal EU-visumaanvraagplatform;
- (5) de in artikel 1, punt 29, van het voorstel genoemde afwijking van artikel 44, lid 1, van Verordening (EG) nr. 810/2009 in te trekken om de versleuteling te waarborgen van persoonsgegevens waartoe externe dienstverleners toegang hebben via het EU-aanvraagplatform, via de toegangspoort voor externe dienstverleners, en, meer in het algemeen, om te voorzien in beveiligingsmechanismen voor het gebruik van deze toegangspoort;
- (6) om robuuste authenticatiemechanismen vast te stellen als onderdeel van de beveiligde accountdienst;
- (7) in het digitaal EU-visumaanvraagplatform informatie op te nemen over de verwerking van persoonsgegevens ten behoeve van het VIS en voor andere, uit de toepassing van het interoperabiliteitskader voortvloeiende doeleinden.

Brussel, 21 juni 2022.

Wojciech Rafał WIEWIÓROWSKI
